

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoCsp/17/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119200948
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8119200948.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobkyně D. B., nar. XX.X.XXXX, bytom Š. XXXX/XX, XXX XX S., zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému 365.bank, a.s., IČO: 31 340 890, so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, zast. AK RELEVANS, s.r.o., IČO: 47 232 471, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 5.320,74 Eur s prísl. a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 29Csp/9/2019 - 181 zo dňa 23.11.2020, takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. P r i z n á v a žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady tak prvoinštančných i odvolacích trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 2.424,74 Eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 30.01.2019 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vyslovil, že priznáva žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie podľa ust. § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom k 04.08.2011, podľa ust. § 100 ods. 1, 2, 3, § 107 ods. 1, 2, 3 a § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že rozsudkom zo dňa 15.05.2019 výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 2.896 Eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 30.01.2019 do zaplatenia; výrokom II. v prevyšujúcej časti žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol, výrokom III. vo vzťahu k výroku I. a II. priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 8 %, výrokom IV. určil, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 04.08.2011 v bode 6. je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a výrokom V. vo vzťahu k výroku IV. priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Podľa názoru súdu I. inštancie však v zmluve o spotrebiteľskom úvere absentoval údaj o všetkých predpokladoch použitých pre výpočet RPMN a preto sa predmetný spotrebiteľský úver v súlade s ust. § 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z. považuje za bezúročný a bez poplatkov a teda žalobkyni vznikla iba povinnosť vrátiť žalovanému istinu poskytnutého úveru.

5. Z predložených listín nesporne vyplynulo, že žalovaný na základe predmetnej úverovej zmluvy poskytol žalobkyni úverové prostriedky v celkovej výške 6.450,- Eur a žalobkyňa realizovala v jeho prospech úhrady vo výške 11.770,74 Eur, teda má nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 5.320,74 Eur.

6. S poukazom na vznesenú námietku premlčania súd I. inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa si uplatnila nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v subjektívnej premlčacej dobe, avšak v danom prípade je vylúčená aplikácia 10 ročnej objektívnej premlčacej doby s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1Cdo/238/2017, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 25Co/84/2018.

7. Na základe uvedeného, preto vyhovel žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia iba vo výške úhrad žalobkyne realizovaných v prospech žalovaného nad istinu poskytnutého úveru v rámci trojročnej objektívnej premlčacej doby, teda od 14.01.2016 a zároveň v subjektívnej dvojročnej premlčacej dobe od 01.03.2016 v celkovej výške 2.896,- Eur.

8. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 18.06.2020 pod sp. zn. 5Co/90/2019 potvrdil rozsudok okrem výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, výroku III. a V. o priznaní žalobkyni voči žalovanému nároku na náhradu trov konania v rozsahu 8 % vo vzťahu k výrokom I. a II. a 100 % vo vzťahu k výroku IV; v uvedenej časti rozsudok zrušil a vec vrátil súdu I. inštancie na ďalšie konanie.

9. Odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie o vylúčení desaťročnej objektívnej premlčacej doby. Uviedol, že zo žiadnych slov uznesenia Najvyššieho súdu SR pod sp.zn. 1Cdo/238/2017 priamo ani nepriamo nevyplýva záver o vylúčení desaťročnej objektívnej premlčacej doby.

10. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že zotrváva na správnosti záveru rozhodnutia zo dňa 15.05.2019 o nemožnosti aplikácie desaťročnej objektívnej premlčacej doby s poukazom na závery rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1Cdo/238/2017, s ktorým sa stotožnil vo svojom rozhodnutí aj Krajský súd v Prešove vo veci pod sp.zn. 25Co/84/2018. Na podporu svojej argumentácie poukázal na najaktuálnejšie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp.zn. 4Cdo/219/2019 zo dňa 21.10.2020, ktorým bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Prešove pod sp.zn. 19Co/23/2019.

11. V prejednávanej veci odvolací súd posúdil bezdôvodné obohatenie ako úmyselné, pričom konštatoval nepriamy úmysel získať majetkový prospech bez právneho dôvodu na úkor žalobcu. Z napadnutého rozsudku možno vyvodiť, že uvedený nepriamy úmysel je daný určitými faktormi a okolnosťami, ktoré mali spočívať v profesionálnosti a odbornosti. Dovolací súd však vzhľadom na vyššie uvedené závery konštatoval, že tento záver odvolacieho súdu o úmyselnom bezdôvodnom obohatení, ktorému zodpovedá desaťročná objektívna premlčacia doba správny nie je.

12. Keďže v predmetnej veci je súd prvej inštancie v zmysle ust. § 391 ods. 2 CSP bol viazaný názorom odvolacieho súdu o aplikácii desaťročnej objektívnej doby v predmete uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, potom vzhľadom na dátum uzatvorenej zmluvy o úvere 04.08.2011 a dátum podanej žaloby 14.01.2019 musel dospieť k záveru, že žalobkyňa si nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnila v rámci desaťročnej objektívnej premlčacej doby.

13. Z predložených listín nesporne vyplynulo, že žalovaný na základe predmetnej úverovej zmluvy poskytol žalobkyni úverové prostriedky v celkovej výške 6.450,- Eur a žalobkyňa realizovala v jeho prospech úhrady vo výške 11.770,74 Eur teda má nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 5.320,74 Eur.

14. Keďže súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 15.05.2019 priznal žalobkyni nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.896,- Eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania od 30.01.2019 do zaplataenia, potom pri aplikácii desaťročnej objektívnej premlčacej doby vyhovel žalobe aj v zostávajúcej časti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.424,74 Eur s 5 % úrokom z omeškania ročne určeným v súlade s ust. § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. od 30.01.2019 do zaplataenia.

15. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 262 ods. 2 CSP. Konštatoval, že o nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobkyňi, ktorá bola úspešná v plnom rozsahu v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky bol priznaný nárok prvoinštančného ako aj odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v rozsahu 100 %. Zároveň konštatoval, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

16. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalovaný, pôvodne Poštová banka, a.s. Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Právne odvodnil svoje odvolanie podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Žalovaný namietal premlčanie žalobcom uplatneného nároku a to v subjektívnej premlčacej dobe. Žalovaný poukázal na priebeh konania, na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie, na právny názor súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu. Zároveň poukázal na závery rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/238/2017, aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci sp.zn. 25Co/84/2018. Na podporu svojej argumentácie poukázal aj na aktuálne rozhodnutie Najvyššieho súdu SR pod sp.zn. 4Cdo/219/2019 zo dňa 21.10.2020, ktorým bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Prešove pod sp.zn. 19Co/23/2019. Zároveň z tohto rozsudku citoval a konštatoval, že s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/219/2019 zo dňa 21.10.2020 žalovaný poukazuje na to, že pri bezdôvodnom obohatení je dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska, a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, respektíve jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať trojročnú alebo desaťročnú premlčaciu lehotu. Zároveň citoval aj z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 25Co/84/2018. Žalovaný ďalej poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp.zn. 4Cdo/116/2019, z ktorého tiež citoval, i na rozhodnutie dovolacieho súdu pod sp.zn. 6NCdo/9/2012. Zároveň konštatoval, že v sporovom konaní jednou zo základných procesných povinností strán sporu je povinnosť tvrdenia (§ 150 CSP). Nesplnenie povinnosti tvrdiť, respektíve nesplnenie povinností relevantne tvrdiť má pre stranu sporu procesnoprávnu sankciu, ktorá sa prejaví v meritórnom rozhodnutí veci. Žalobkyňa v spore v okamihu, kedy sa dozvedela o preplatení istiny a akým spôsobom na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 11.10.2016 na čl. 71 spisu len uviedla, že to bolo na jar v roku 2015, kedy si kontrolovala všetky zmluvy a ich úhrady z dôvodu, že žalovaný od nej stále požadoval plnenie. Následne požiadala o pomoc advokátsku kanceláriu. Odvolací súd však správne skonštatoval, že márnym uplynutím subjektívnej premlčacej doby po viac ako 4 rokoch po zaplatení preplatennej splátky každého úveru a podanej žaloby dňa 15.11.2015, by bolo akékoľvek ďalšie dokazovanie týkajúce sa objektívnej premlčacej doby nadbytočné, s ktorým názorom sa dovolací súd v uznesení sp.zn. 4Cdo/219/2019 stotožnil. Preto žalovaný žiadal, aby odvolací súd podľa ust. § 388 CSP rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne v plnom rozsahu a zaviazá žalobcu na náhradu trov konaniam žalovanému v rozsahu 100%.

17. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa. Uviedla, že nevedela, že platby, ktoré od nej žalovaný prijal nad výšku istiny od nej prijíma protizákonne. Žila v omyle, že žalovaný tieto platby prijíma v súlade so zákonom, a tento omyl spôsobil žalovaný porušením spotrebiteľského práva, pričom ona verila tomu, že pri poskytovaní úveru postupuje s náležitou odbornou starostlivosťou bez zbytku podľa zákona. do pozornosti dala rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 2Cz/35/77 zo dňa 17.02.1978, z ktorého vyplýva, že vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bol získaný majetkový prospech a o tom, kto ho získal musí byť skutočná, pretože len ak oprávnený vie o tom, že na jeho úkor sa niekto neoprávnené obohatil, môže uplatniť svoje práva. Zároveň poukázala aj na uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 33Odo/528/2006 a na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 33Odo/306/2005 a 21Cdo/3433/2008, zároveň aj na uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 413/2013, z ktorého vyplývajú presne opačné závery aké ohľadne začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty robí konajúci súd. Na preukázanie mylných úvah žalovaného týkajúcich sa výkladu obsahu pojmu subjektívny pri inštitúte subjektívnej premlčacej doby poukázala žalobkyňa aj na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 25Cdo/3306/2007 zo dňa 30.09.2009. Dalším jednoznačným popretím názoru o objektivizácii subjektívnej premlčacej doby je aj rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 25Cdo/2581/98 zo dňa 31.08.2000, z ktorého vyplýva, že je bez akýchkoľvek pochybností jasne vyjadrené, že subjektívna premlčacia doba nezačala plynúť vtedy, keď bezdôvodné obohatenie vzniklo, ale až od momentu, keď sa oprávnený o bezdôvodnom obohatení dozvedel s vysvetlením čo to znamená dozvedieť sa o bezdôvodnom obohatení. Následne poukázala aj na ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 33Odo/766/2002 zo dňa 27.03.2003, 33Cdo/3003/99 zo dňa 25.04.2001 aj sp.zn. Cpj37/78, z ktorých citovala. Konštatovala, že vo veci

sp.zn. 10C/634/73 riešil Okresný súd v Nitre otázku, kedy začala plynúť subjektívna premičacia lehota organizácií, ktorá už mala zaplatenú sumu 11.050,- Kčs doplniť na 17.014,12 Kčs namiesto doplatku v sume 5.794,12 Kčs, však žalovanej poukázala celých 17.014,12 Kčs. Súd prvej inštancie nepovažoval žalobu za oneskorene podanú a vychádzal z toho, že žalobca sa dozvedel o tom, že žalovaná získala neoprávnený majetkový prospech až z interného oznámenia zo dňa 03.10.1973, keď bol na to upozornený. Zároveň poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cz/35/77, z ktorého vyplýva že žalobca konal nepochybne v omyle, ktorý si v čase plnenia neuvedomoval. Vtom omyle zotrval až do 03.10.1973, keď sa z písomného podnetu iných občanov dozvedel o tom, že šlo o chybné duplicitné plnenie vo výške 11.050 Kčs. Do pozornosti dala žalobkyňa aj uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS 430/2018, i rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 22Co/53/2017 zo dňa 27.03.2018. Vo veci rozhodoval aj Ústavný súd uznesením sp.zn. I.ÚS 430/2018, z ktorého vyplýva, že podľa názoru ústavného súdu, krajský súd ústavne akceptovateľným a udržateľným spôsobom objasnil skutkový základ veci a aplikáciu právnej normy, ktoré nie je v rozpore s jej zmyslom a účelom. Podľa názoru žalobkyne prelomením názoru o objektivizácii začatia plynutia subjektívnej premičacej doby je Nález Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 43/2020 zo dňa 12.05.2020, ktorým bolo zrušené uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/169/2017 zo dňa 10.01.2018. Rovnako Nález Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS 51/2020 zo dňa 09.06.2020 a II.ÚS 502/2020 zo dňa 11.02.2021. Zároveň žalobkyňa poukázala aj na ďalšie rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky. Čo sa týka desaťročnej premičacej doby žalovaný opätovne poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/238/2017, k čomu pridala poukaz na medzičasom uverejnené rozhodnutie sp.zn. 4Cdo/219/2019. Podstata aplikácie desaťročnej premičacej doby spočíva vtom, že v dobe prijatia nezákonnej platby dodávateľ prijal platbu o ktorej vedel (musel vedieť), že ju získava na úkor spotrebiteľa ako bezdôvodné obohatenie, a to aj v prípade ak by sa pripustilo, že v dobe uzavretia vadnej zmluvy ešte tento úmysel priamo nemusel mať. Objektívna desaťročná premičacia doba na premičanie bezdôvodného obohatenia, preto začína plynúť prijatím každej takejto nedôvodne prijatej platby od momentu, keď ju veriteľ od spotrebiteľa prijal. Zároveň poukázala žalobkyňa na vec Súdneho dvora EÚ C-485/19 vo vzťahu k objektívnej premičacej dobe, na ktoré poukázal odvolací súd v odôvodnení v bode 29 zrušujúceho uznesenia zo dňa 18.06.2020, a to na písomné pripomienky Európskej komisie vo veci C-485/19, na ktorú poukázal už odvolací súd dala do pozornosti žalobkyňa aj návrhy Generálneho advokáta zo dňa 03.09.2020. Zároveň žalobkyňa upriamila pozornosť aj na rozsudky Súdneho dvora EÚ vo veci C - 679/2018 zo dňa 05.03.2020 a C-698/18 a C-399/18 zo dňa 09.07.2020. Uviedla, že vývoj judikatúry Súdneho dvora EÚ smeruje k tomu, že v spotrebiteľských právnych veciach nebude pri posudzovaní premičania bezdôvodného obohatenia z neprijateľnej zmluvnej podmienky a bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru objektívna premičacia doba použiteľná vôbec. Z rozhodovacej praxe Krajského súdu Prešov, ktorou boli vyvrátené mylné názory žalovaného na inštitút premičania poukázala žalobkyňa priamo vo vzťahu k žalovanému na rozhodnutia sp.zn. 1Co/35/2019 a ďalšie. Zároveň poukázala aj na novšie rozhodnutia Krajského súdu Prešov, a to na uznesenie sp.zn. 15CoCsp/20/2020 zo dňa 26.11.2020 a odôvodnenie v bode 18 - 31 uznesenia. Rovnako aj novšie rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp/39/2020, sp. zn. 1CoCsp/16/2020 a ďalšie. Pokiaľ sa súd prvej inštancie ohľadne objektívnej premičacej doby odvoláva na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/238/2017 a 4Cdo/219/2019 tak z ich odôvodnení nesprávnosť argumentácie žalobkyne vôbec nevyplýva. Pritom Najvyšší súd Slovenskej republiky v citovaných rozhodnutiach ani žalovaný nijako nereflektujú na rozsudky Súdneho dvora EÚ C-307/15 a C-308/15; C -679/18; C - 698/18 a C - 699/18. Preto žalobkyňa navrhla rozsudok potvrdiť a priznať jej náhradu odvolacích trov v plnom rozsahu.

18. Ďalšie vyjadrenia do spisu predložené neboli.

19. Podaním zo dňa 30.07.2021 žalobca upresnil označenie žalovaného na 365.Bank, a.s., Dvořákovo námestie 4, Bratislava 811 02, IČO: 31 340 890 z dôvodu, že došlo k zmene obchodného mena spoločnosti Poštová banka, a.s., na obchodné meno 365.Bank, a.s., od 03.07.2021. Upresnenie označenia žalovaného odvolací súd po oboznámení sa s výpisom Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I. akceptoval.

20. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasledujúcich CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 09.12.2021 a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

21. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

22. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

23. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o úvere č. 9975576788 je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Žalovaný v priebehu prvoinštančného konania vzniesol námietku premlčania, ktorú však súd prvej inštancie vyhodnotil ako nedôvodnú. S uvedeným záverom sa nestotožnil žalovaný, keďže mal za to, že v predmetnom prípade došlo k premlčaniu nároku žalobkyne v 2-ročnej subjektívnej premlčacej dobe, a rovnako nesúhlasil ani so záverom o úmyselnosti vzniku bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd sa preto zaoberal posúdením vyhodnotenia námietky premlčania súdom prvej inštancie, ktorý akceptoval jeho právny názor, ale deklaroval nesúhlasné stanovisko s týmto názorom.

25. Práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa môže oprávnený subjekt domáhať len v rámci plynutia tak subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej doby. V prípade, ak dôjde k uplynutiu jednej z nich, oprávnený nemá možnosť domáhať sa svojho práva z bezdôvodného obohatenia, nakoľko došlo k jeho premlčaniu. Subjektívna premlčacia doba je upravená v § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka tak, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Objektívna premlčacia doba je upravená v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom zákon rozlišuje 3-ročnú objektívnu premlčaciu dobu a 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, pričom ich aplikácia na ten-ktorý prípad závisí od charakteru vzniku bezdôvodného obohatenia. V prípade, ak ide o neúmyselné bezdôvodné obohatenie, je potrebné aplikovať 3-ročnú objektívnu premlčaciu dobu a v prípade úmyselného bezdôvodného obohatenia je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu. V zásade však pre oba dĺžky objektívnych premlčacích dôb platí, že začínajú plynúť odo dňa, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu.

26. Z vyššie uvedeného tak vyplýva, že zákon explicitne rozlišuje medzi začiatkom plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej doby, pretože v čase, kedy bezdôvodné obohatenie reálne vznikne, nemusí mať oprávnený (ten na koho úkor bezdôvodné obohatenie vzniklo) vedomosť o jeho vzniku.

27. K subjektívnej premlčacej dobe odvolací súd poukazuje na to, že zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Právny poriadok slova „vedieť mal a mohol“ pritom obsahuje v iných prípadoch, na účely začiatku premlčacej doby ich nestanovil.

Existuje preto obava, že nedôsledným výkladom zákonného termínu „dozvie“ sa potiera rozdiel medzi objektívnou a subjektívnou dobou. Najzávažnejšie negatívne následky by nastali v prípade rozumovo menej vyspelých osôb, ktorým by sa nanútila povinnosť poznať aplikáciu práva bez ohľadu na úroveň ich mysle (OGH 3Ob592/77 - „Na slabomyselnosť podľa § 879 Abs 2 Z 4 ABGB je potrebný menší stupeň slabosti mysle ako taký, ktorý má za následok nesvojprávnosť“).

Inými slovami povedané, nemožno prikázať všetkým bez rozdielu úrovne mysle byť „advokátom“, aj keď ani u advokátov nemožno vylúčiť, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedia až s odstupom času po vykonaní plnenia.

Relevanciu má teda to, od kedy sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala a nie odkedy plnila, resp. jej plnenie bolo poskytnuté. Ako vyplýva z početných rozhodnutí súdov, pre začiatok plynutia subjektívnej doby je rozhodujúce poznanie skutkových okolností (ani nie tak právneho posúdenia), no okolností nie zo zmluvy, ale okolností z porušenia práva, v danom prípade z bezdôvodného obohatenia (okolnosť, že došlo k porušeniu zákona, o výške bezdôvodného obohatenia a príčinnej súvislosti medzi prvými dvoma okolnosťami). Nepostačujú pochybnosti, ale „dozvedenie“ sa o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia.

28. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, keď dospel k záveru, že žalobkyňa si uplatnila nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v subjektívnej premlčacej dobe. Súd prvej inštancie vychádzal z právneho záveru o začiatku uplynutia subjektívnej premlčacej doby oboznámením právneho posúdenia zo strany Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 01.03.2018 a zároveň poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/145/2014. Tak, ako odvolací súd konštatoval už v pôvodnom rozsudku žalobkyňa žila v omyle, že žalovaný platby prijímal v súlade so zákonom a tento omyl spôsobil žalovaný porušením spotrebiteľského práva, pričom žalobkyňa verila tomu, že pri poskytovaní úveru postupuje s náležitou starostlivosťou bezo zbytku podľa zákona. Začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby je podľa názoru odvolacieho súdu tak, ako to už konštatoval aj v iných rozhodnutiach závislé len na subjektívnej, teda vedomostnej zložke poznania oprávneného o skutočnostiach, že môže podať žalobu. Toto vedomie však musí nastať a žaloba musí byť podaná v objektívnej premlčacej lehote. Táto môže byť trojročná, ale aj desaťročná tak, ako to ustanovuje § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Záver súdu prvej inštancie vo vzťahu k začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby bol správny. Preto odvolací súd nepovažoval odvoláciu námietku žalovaného v tomto smere ako dôvodnú.

29. Vo vzťahu k aplikácii desaťročnej alebo trojročnej objektívnej premlčacej doby odvolací súd poukazuje na bod 42 v spojení so záverom Písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-485/19 zo dňa 07.10.2019, kde Európska komisia uviedla, že čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle zásady efektivity vykladať tak, že mu odporuje taká vnútroštátna úprava, v zmysle ktorej spotrebiteľ, ktorý uplatňuje svoj nárok na vrátenie plnenia bezdôvodného obohatenia vzniknutého na základe plnenia spotrebiteľa z nekalej zmluvnej podmienky má pre uplatnenie 10-ročnej objektívnej premlčacej doby povinnosť dokázať, že veriteľ úmyselne porušil práva spotrebiteľa.

30. Odvolací súd sa plne stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, čo do povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 2.424,74 Eur s 5% úrokom z omeškania ročne od 30.01.2019 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Aj napriek pochybnostiam súdu prvej inštancie na závery uvedené v jeho rozsudku poukazuje i odvolací súd.

31. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 ako vecne správny potvrdil.

32. Správny je i výrok o trovách konania, ale odvolací súd uvádza, že výrok o nároku na náhradu trov konania musí byť formulovaný tak, že v ňom musí byť uvedené nielen kto a komu má zaplatiť náhradu trov konania ale musí v ňom byť uvedená aj formulácia, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. Len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania bude splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, teda aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti (pozri, NS SR, sp. zn. 6Cdo/222/2016). V súdenom spore vo výroku rozsudku o trovách konania súd prvej inštancie opomenul uviesť, kto a ako o výške tejto náhrady rozhodne. Toto robí uvedený výrok rozsudku v tejto časti nevykonateľným. Preto odvolací súd vo výroku II., ktorým priznal žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu, lebo táto bola úspešná v odvolacom konaní a žalovaný úspešný nebol, konštatoval, že o výške náhrady tak prvoinštančných i odvolacích trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.